

JOHANNESBRIEF

IN DIT NUMMER O.A.

Heling van wat gebroken is	1
Aandacht voor OZ	3
Desiree Berendsen nieuw in de Kerkenraad	5
Nacht van de Vluchteling	7

KERKDIENTEN

2 juli: dhr. Wouter Stronckhorst
9 juli: ds. Wytske Dijkstra, Zeist
16 juli: mevr. Renske van Berkel
23 juli: ds. Alke Liebich
30 juli: ds. Alke Liebich

6 aug.: dhr. Harm Dane
13 aug.: ds. Alke Liebich
20 aug.: ds. Madelief Brok
27 aug.: ds. Alke Liebich

TER OVERWEGING

HELING VAN WAT GEBROKEN IS

Ruim 200 jaar lang, tot 1863/1873, heeft slavernij onder Nederlandse vlag plaatsgevonden. En al lang weten kerken dat ook zij een groot aandeel hebben gehad in het tot stand komen en in stand houden van dit schuldige verleden.

Woorden uit de Bijbel zijn misbruikt om de slavernij te rechtvaardigen, en tot slaaf gemaakt werden ontmenselijkt. De meeste kerken in Suriname waren destijds kerken voor en van de witte overheersers. De kerk zelf had tot slaaf gemaakt in 'bezit'. Zij moesten werken op de plantages van de kerk en in de pastorie. Het was soms zelfs een vanzelfsprekend onderdeel van het aanstellingscontract van de predikant dat er tot slaaf gemaakt in de pastorie beschikbaar waren. Deze geschiedenis van schuld heeft zich diep ingegraven in de wijze waarop zwarte en witte mensen tot vandaag de dag ook in de kerk naar elkaar kijken en met elkaar omgaan.

Wij zullen de afschaffing van slavernij rondom 1 juli gedenken onder meer in een nationale kerkelijke gedenkviering. Maar hoe voorkomen we dat ook dit moment een incident blijft? Allereerst helpt het besef dat de slavernijschuld onderdeel is van het brede maatschappelijke debat over uitsluiting, racisme en discriminatie. Daarbij komen structuren in zicht die onderdrukking en armoede voortbrengen en voortzetten.

Overgeërfde denkpatronen en maatschappelijke verhoudingen beïnvloeden elkaar. Dat beïnvloedt ook de manier waarop mensen in kerken bij elkaar zijn. Waar wit en zwart samen brood en wijn delen, binnen één gemeente of in ieder geval binnen de ene kerk van Christus, daar verstoren en verbreken die oude denkbeelden over 'de ander' het meest heilige moment van geloven en kerkzijn.

Dit startpunt bij het delen van brood en wijn, in herinnering aan het gebroken lichaam van Christus, is een letterlijk 'cruciaal' element dat kerken aan het proces van bezinning kunnen bijdragen. De structuren die een erfenis zijn van het slavernijverleden raken het meest heilige dat ons als mensen met elkaar verbindt. De verminkte en verminkende beelden van elkaar, die zwart en wit in hun hoofd hebben, beschadigen onze gezamenlijke toekomst. Er is daarom behoefte aan genezing en heling van wat gebroken is. Dat vraagt om kwetsbaar luisteren naar elkaar. Het vraagt om de durf om schuld uit te spreken en om op vergeving, op genade, te hopen. En dat is iets dat de kerk sinds het begin van haar verhaal probeert te oefenen: te bezingen, te bidden en te geloven. Daar ligt de ervaringsdeskundigheid die kerken in het maatschappelijk proces zouden kunnen en moeten inbrengen. Op hoop van zegen.

Ingekorte bewerking van een artikel van Bianca Groen Gallant en Andreas Wöhle, respectievelijk voorzitter en predikant-lid van de landelijke Werkgroep Heilzame Verwerking van het Slavernijverleden voor 'wit' en 'zwart'.

Alke Liebich

DIACONIE

COLLECTEDOEL VOOR DE MAAND JULI: HERENIGINGSFONDS

In de maand juli zal er geïncasseerd worden voor het Herenigingsfonds voor vluchtelingen (asielmigranten). Dit fonds is onderdeel van Integratiewerk Amersfoort, voorheen NVA. De letters NVA stonden voor Nieuwkomers- en Vluchtelingenwerk Amersfoort en taallessen stonden voorop. Gaandeweg draait het om meer: de integratie van nieuwkomers in de maatschappij. Dat komt terug in de nieuwe naam. Het werkgebied omvat Amersfoort en Leusden. Het doel van het Herenigingsfonds is om door middel van een financiële bijdrage gezinshereniging voor asielmigranten, in het werkgebied van Integratiewerk, mogelijk te maken. De diaconie vindt dit een heel belangrijk doel en collecteert hiervoor graag bij u!

In 2021 hebben in totaal 15 gezinsherenigingen een bijdrage ontvangen van het Herenigingsfonds. In 2020 waren het in totaal 5 gezinsherenigingen. Ook bij het aanvragen van zo'n gezinshereniging helpt Integratiewerk om de weg te vinden in onze bureaucratie. Ons gemeentelid Trudy Leeuwendal heeft hieraan

bijgedragen als vrijwilliger en schreef hierover in de Johannesbrief van maart 2021. Daarin gaf zij het voorbeeld van een Eritrese man die zijn vrouw en twee kinderen graag naar Nederland wilde laten komen. De aanvraagprocedure duurde bijna een jaar, maar het lukte! Door corona werden de doorlooptijden daarna alleen maar langer helaas. Een hereniging met je eigen gezin kan zoveel goeds betekenen voor de betrokkenen, dat snapt u vast wel! Al gaat helaas op de lange duur niet elke gezinshereniging even zonnig verder, want integreren in een nieuwe samenleving is moeilijk. Toch blijft het zeker de moeite waard voor het welzijn van deze migranten, zowel degene die hier is als degenen die nog in het land van herkomst zijn, om voor financiële steun voor gezinshereniging te collecteren.

Voorbeelden van recente aanvragen:

De aanvraag betrof een mevrouw uit Eritrea, zij is 33 jaar oud. Haar 4 kinderen mogen naar Nederland komen, de oudste is recent 16 jaar oud geworden. Ze mogen zelfstandig reizen. Het heeft heel erg lang geduurd voordat het lukte dat de 4 kinderen de grens naar Soedan konden oversteken, zij verblijven nu in Khartoem. Moeder leeft van een uitkering, zij heeft

gespaard voor de tickets en zal € 1.000,- zelf betalen. Het totale bedrag komt uit op ongeveer € 1.400,-. Het Herenigingsfonds heeft mevrouw kunnen helpen met een bijdrage van € 400,-

Een andere aanvraag betrof een man van 33 jaar oud uit Syrië. Er is toestemming verleend om zijn vrouw en 4 minderjarige kinderen naar Nederland te laten komen. Meneer woont in het Plot in Amersfoort. Hij is begonnen met de inburgering en is in januari gestart met de taallessen.

Hij leeft van een uitkering. De kosten voor de tickets vanuit Beiroet bedragen € 790,-. Meneer zal zelf € 200,- bijdragen. Het Herenigingsfonds heeft hem kunnen helpen met een bijdrage van € 590,-

Helpt u mee om ook dit jaar gezinsherenigingen financieel mede mogelijk te maken?

U kunt uw collectegift overmaken op rekeningnummer NL11 INGB 0000 1314 51 van de Diaconie DoReJogemeente, o.v.v Herenigingsfonds

MEEHELPEN OM HET LEVEN VAN EEN KIND TE VERBETEREN (OZ)

Trouw kopte onlangs op de voorpagina "Een op de tien gezinnen heeft meervoudige problemen." Ik ben tegen zo'n gezin aangelopen. Een alleenstaande moeder met een zoon van dertien. Een schuld van ruim vijftienduizend Euro, waarvoor zij opdraaide na een echtscheiding. De moeder is destijds met haar ouders de burgeroorlog in Joegoslavië ontvlucht. In het AZC raakte zij op 12-jarige leeftijd zwanger en vervolgens nog twee keer. Zij is dakloos geweest en heeft in een psychiatrische inrichting gezeten. Haar vaardigheden voor de arbeidsmarkt zijn gering. Door een huwelijk hoopte zij gelukkig te worden in Turkije, maar het huwelijk strandde aldaar en nu zit ze op een flatje in Amersfoort ongelukkig te wezen met weinig perspectief.

In dit gezin gaat van alles mis. Fietsen worden gestolen omdat de buurt niet echt veilig is. Papieren zijn altijd onvindbaar. Energiebesparing is een moeilijk te realiseren ideaal. De door de huisarts voorgeschreven antidepressiva leiden tot sufheid en het vergeten van afspraken, waar overheden vervolgens geen begrip voor hebben. De voedselbank is nodig en nuttig maar werkt ook met afspraken en tijdstippen. De zoon van dertien is ondanks alles een vriendelijk joch. Door heen en weer gesleep tussen Nederland en Turkije heeft hij een leerachterstand van twee schooljaren opgelopen. Omdat ik denk dat er meer in hem zit is het via Anneke Boswinkel gelukt om een ervaren remedial teacher te vinden die aantoonbare vorderingen heeft bereikt met rekenen en taal. Dat kost wel geld. Via de stichting leergeld is een fiets geregeld om naar school te gaan. Na een hoop gedoe zit hij nu ook op zwemles en dat vindt hij leuk. In mijn ogen is zwemmen een onmisbare vaardigheid. Ondanks de echtscheiding van zijn ouders heeft hij een goede band met zijn vader in Turkije. Ze bellen elkaar een paar maal per week. Deskundigen zeggen tegen mij dat het voor zijn ontwikkeling van groot belang is dat hij het contact met zijn vader behoudt. De diaconie was vorige zomer zo aardig om op mijn verzoek een reis naar zijn vader in Turkije mogelijk te maken. Dat willen we deze zomer weer mogelijk maken. Mijn eigenlijke doel is om deze jongen een kans te geven ondanks alles wat er tegenzit in zijn omgeving. De diaconie heeft hem een werktitel gegeven OZ oftewel Ons Zorgenkind. Mijn vraag is of u af en toe wat aan de diaconie wilt schenken onder vermelding van OZ?!

COLLECTEDOEL VOOR DE MAAND AUGUSTUS: "MUSICIANS WITHOUT BORDERS".

Muziek verbindt mensen. Om samen te spelen moet je wel naar elkaar luisteren en in een gemeenschappelijk ritme werken. Dit uitgangspunt van het verbindende van de muziek was aanleiding om "Musicians without borders" op te richten. Deze stichting werkt met jongeren in conflictgebieden

om samen een orkest op te zetten waar afkomst of sekse niet uitmaakt. Zo is er een orkest met onder andere musici met Joodse, Palestijnse, Syrische en andere achtergrond.

Naast de kracht van het samen spelen in een multicultureel orkest gebruikt "Musicians without borders" muziek ook als therapie voor het verwerken van oorlogstrauma's. Als diaconie hebben wij besloten de organisatie te steunen in hun goede werk.

Voor meer informatie kunt u ook kijken op de website

<https://www.musicianswithoutborders.org> U kunt uw collectegift overmaken op rekeningnummer NL11 INGB 0000 1314 51 van de Diaconie DoReJogemeente, ovv MwB

FINANCIËN VAN DE DIACONIE

De opbrengst van giften en collectes voor het ASKV, het Amsterdam Solidariteits Komitee Vluchtelingen, bedroeg € 1.231,45.

In mei vond de traditionele collecte voor Vakantiegeld Delen plaats. Giften en collectes brachten € 5.351,05 op, een prachtig resultaat.

Voor OZ ontvingen wij € 450. Wie OZ is, leest u elders in deze Johannesbrief.

Voor het noodpotje werd € 150 gegeven.

Alle gevers danken wij hartelijk!
Namens de diaconie, Dick Tommel,
penningmeester

Meld vooral als u moeite heeft met het betalen van uw energierekening: 'Amersfoort geeft warmte' is nog steeds actief

GEMEENTENIEUWS

BESTUURLIJKE ZAKEN

In juni vergaderde de kerkenraad met de werkgroep Liturgie, om de uitkomst van de liturgiedag te bespreken. Verderop kunt u daar over lezen. Het was prettig elkaar in alle rust te zien en dingen door te praten.

Alke Liebich is met anderen bezig te checken of iedereen wel een contactlid heeft. Er lijken enkele gaten te zitten. Deze worden ingevuld en in september komt er een bijeenkomst met alle contactleden om de gang van zaken door te spreken en met elkaar te bespreken hoe het gaat.

We spraken over de wake voor vluchtelingen van 17 en 18 juni. Veel dank aan Alke Liebich en Dineke Spee voor de organisatie (met anderen). We bespraken uitvoerig het pioniersplan "Café Veerkracht".

Het nieuwe reglement is op enkele ondergeschikte punten aangepast aan het commentaar van de Remonstrantse Broederschap. Het geldt nu, zoals we konden

merken op de ledenvergadering van 11 juni. Desiree Berendsen is gekozen als lid van de kerkenraad van de PWBA en de algemene kerkenraad en Harm Dane is gekozen als lid van het adviescollege. We spraken verder over het pioniersplan en Alle Liebich lichtte het toe. Het plan werd unaniem aanvaard en de vergadering wenste Alke en het pioniersteam veel succes. In volgende Johannesbrieven wordt de gemeente steeds op de hoogte gehouden. Het verslag van de ledenvergadering is verspreid via de Johannesmail.

Heb je vragen of opmerkingen over het werk van de kerkenraad? Mail, bel of app dan even met de secretaris, Laura van Rossum du Chattel, 06 15875667, secretaris@johanneskerk.nl

DESIREE BERENDSEN NIEUW IN DE KERKENRAAD

Na onze eerste kennismaking bij de voordeur, we weten wie we zijn, maar kennen elkaar niet, rollen we als in een achtbaan door het gesprek. We beginnen met uitwisselen van wat ditjes en datjes en al binnen een paar minuten komen we uit bij een belangrijke constatering: in Desirees leven spelen mooie uitersten een belangrijke rol. Opgegroeid op de boerderij in de Achterhoek, voeten in de aarde, maar ook wonend in de stad en bezig met minder grijpbare zaken als geloof, spiritualiteit en filosofie. Haar 'Godsbewijzen', zij noemt dat gedachtenexperimenten, getuigen ook van die mooie tegenstellingen. Een ondoordringbare bramenstruik met stekels en dikke donkere bramen, die niet alleen eetbaar zijn, maar ook nog geweldig smaken. Of op een zomeravond skiffen op de Eem, in je eenpersoonsbootje, met glad water, terwijl de zon ondergaat, baltsende futen. God móet wel bestaan. Zij voelt zich thuis bij het aardse en het hemelse, bij zelf aanpakken en zelf denken, als ook koken vóór mensen en al 'tafelend' mensen aan het denken zetten ('Diner Pensant').

Het woord zendeling, met een knipoog, passeert een aantal keer. Belangrijk is voor Desiree dat we met elkaar verantwoordelijk zijn voor de wereld, maar ook voor je buurt, mensen dichtbij. Omkijken naar elkaar is waardevol, je hoeft niet met iedereen vrienden te zijn, om een samen-gevoel te hebben. Het is niet moeilijk om te bedenken dat haar enthousiasme (en soms ook haar verontwaardiging) mensen in beweging kan krijgen. Aansluitend vertelt ze dat de coronatijd een nare tijd was voor haar. Pas toen realiseerde ze zich echt wat het betekent om elkaar met grote regelmaat te zien in de kerk. Ze miste het gemeenschapsgevoel.

In het dagelijks leven is Desiree o.a. docent filosofie aan het Corderius College. Deze baan ruilt ze binnenkort in voor een baan bij de Onderwijsraad, meer beleid en overkoepelend. Een nieuwe baan met vele mogelijkheden, hét moment om ook op ander vlak wat te veranderen.

Desiree is al jaren actief in de Johanneskerk en het 'huiswerk voor de kerk' zoals zij dat zo mooi noemt, speelde zich vooral af rond de

kinderkring. Vanaf september heeft ze zich nu beschikbaar gesteld voor de Kerkenraad, een nieuwe 'huiswerkklus' wacht. Het lijkt haar een mooie taak en lachend voegt ze eraan toe, dat ze houdt van regelen en vergaderen. Met haar rijke en verrassende bagage heeft ze zeker veel te bieden.

Haar eerste studie was theologie, daar is ze vrij snel filosofie bij gaan doen. Ze is gepromoveerd in de godsdienstfilosofie, op het grensvlak van theologie en filosofie. Met het nadenken over wat geloof voor mensen betekent is ze nooit opgehouden. Ze toont zich ook nu als een gretige vrouw, belezen en geïnteresseerd in vele onderwerpen, gefascineerd door hoe processen gaan en hoe mensen denken. Nog steeds zijn het ook hier de uitersten die haar aantrekken en boeien. Na een lange en intensieve studietijd in Groningen en Amsterdam (maar niet alleen studeren...) heeft Desiree op verschillende plekken gewoond en gewerkt, zoals aan de VU, aan de universiteit in Antwerpen en in de Domkerk in Utrecht. Nu woont ze alweer zo'n 20 jaar met haar man Jan en de dochters Sophia en Luca in Amersfoort.

Op de valreep zie ik ook nog iets van die andere belangrijke rol in haar leven. Haar jongste dochter belt om iets te vertellen. 'Het kon best wachten, maar voor haar niet', zegt ze liefdevol.

Direct na ons gesprek heeft ze een sportafspraak met Sophia, haar oudste dochter.

In september gaat Desiree starten in de Kerkenraad. Inschatting is dat zij door haar veelzijdige, gemotiveerde en enthousiaste manier van doen snel haar plek zal hebben gevonden.

Heel veel succes en dank voor dit inspirerende gesprek!

Trudy Leeuwendal

OVER DE RUIMTEVIERING

De bijeenkomsten van de Ruimteviering zijn een gemeenschappelijk project van de Ruimteviering en de Johanneskerk. Zo wordt onze deelname aan de

voorbereiding van de Ruimtevieringen zeer op prijs gesteld. Die voorbereiding bestaat uit twee bijeenkomsten die doorgaans al ver van te voren worden gepland. De Ruimtevieringen in de rest van 2023 zijn op 17 september, 15 oktober, 19 november en 17 december. Het thema is 'Goede gesprekken'.

Sinds 2014 voert Lex Bohlmeier 'Goede gesprekken' met inspirerende mensen met bijzondere verhalen. Mooi om ze te beluisteren (podcast). Een goed gesprek voeren is fijn en ook wel een kunst: hoe kom je in verbinding, hoe raak je ook diepere lagen, wat te doen als iemand echt tegenover je staat? In de bijbel staan heel veel gesprekken, korte en langere. Denk aan Mordechaj met zijn nicht Esther, aan Job met zijn vrienden, aan Jezus met de Samaritaanse vrouw of Zacheüs.

Dit najaar willen we inzoomen op die gesprekken, ook om te bedenken hoe wij zelf meestal in gesprek zijn, hoe dat misschien anders/beter kan, hoe we patstellingen kunnen doorbreken, en elkaar bereiken, ook als we verschillend zijn in onze ideeën en opvattingen.

Opgave bij Anita Berlinicke, berlinicke.bosch@gmail.com. Je kunt je ook aanmelden voor de nieuwsbrief van de

Ruimteviering via ruimteviering@ruimteviering.nl.

De Ruimteviering heeft doorgaans een collectedoel dat aansluit bij de viering. De collecteopbrengsten van de Ruimteviering worden voortaan ook in de Johannesmail opgenomen.

Tijdens de Ruimtevieringen zijn er bloemen van de Ruimteviering en van de Johanneskerk. De bloemen van de Ruimteviering hebben alleen een functie in de dienst en soms zijn ze geschikt om weg te geven.

Voortaan is het de bedoeling dat er overleg zal zijn over de bloemen met degene die de bloemen van de Johanneskerk verzorgt. Dit is een taak van de vertegenwoordiger van de Johanneskerk in de voorbereidingscommissie.

Jan Nienhuis

LITURGIE IN BEWEGING

Op 1 april organiseerde de Werkgroep Liturgie een brainstormmiddag over onze huidige Orde van Dienst. We zijn een gemeente met een diverse samenstelling. Mensen met heel verschillende achtergronden hebben ook verschillende verwachtingen van de eredienst. Door de creativiteit van onze voorganger Alke Liebich en de keuze van gastpredikanten proberen we hieraan tegemoet te komen. Het leek ons een goede zaak om een en ander opnieuw tegen het licht te houden. Na korte inleidingen door Alke Liebich en onze gast ds. Madelief Brok bespraken we stellingen die de verschillende elementen van de eredienst bevroegen.

We maakten een verslag en bespraken dat in onze Werkgroep. Dat leidde tot twee concrete voorstellen tot verandering die we aan de Kerkenraad deden en die we nu gaan invoeren. Ten eerste bleek er vrij algemeen een behoefte te zijn aan meer stilte in de dienst. Het plan is nu om na de verwelkoming door het Kerkenraadslid een wat langer moment stil te zijn. Ieder kan daar zijn eigen invulling aan geven. Voor wie het ongemakkelijk vindt, zal blijken dat het vast wel went.

Daarnaast bleek een behoefte aan meer participatie van gemeenteleden in de dienst. Daar zijn veel vormen voor te vinden. Wij kiezen er als eerste voor om dit bij de voorbeden tot uitdrukking te laten komen. Er lijkt een drempel te zijn om persoonlijke voorbeden te doen. Wel is er behoefte om te midden van de gemeente zorgen en verdriet, maar ook dankbaarheid uit te spreken. Laten we elkaar helpen en niet te bescheiden zijn op dit gebied.

In de dienst van 30 juli zal een nieuw voorbedenboek in gebruik worden genomen. Tevens zal de voorganger wat vaker mondeling gebeden inventariseren. Er werden nog meer voorstellen gedaan, maar die vragen nog wat onderzoek. Ideeën vanuit de gemeente zijn altijd welkom. Ook voor feedback over de diensten kunt u bij de werkgroepleden terecht.

De Werkgroep liturgie zoekt een of meerdere nieuwe leden. Voelt u zich betrokken bij de eredienst en wilt u zo'n vier keer per jaar meedenken, dan nodigen we u van harte uit om mee te doen.

Tineke Boudestein, Dineke Spee, Hans Wels, Alice van Eldik en Alke Liebich.

NACHT VAN DE VLUCHTELING

De zin van rituelen

Op zaterdag 17 juni was ik 's middags in de Johanneskerk. Het was het weekend van de Vluchtelingen en ik had me opgegeven voor begeleiding van een kinderactiviteit. Er zouden kinderen komen uit het AZC. We keken naar ze uit, maar ze kwamen niet op de afgesproken tijd. We waren voornamelijk aan het wachten. En in dat wachten ervoer ik even en op heel bescheiden manier iets van het leven van vluchtelingen: wachten, eindeloos wachten, niet weten wat er gaat gebeuren en wanneer. Er gebeurde die middag in de kerk overigens wel van alles. Er werd gebakken en gekookt, de tentoonstelling in de kerkzaal werd bekeken, er werd gezorgd voor iemand die hulp nodig had,

en er kwamen bezoekers voor de liturgische momenten. Daar werden de mensen genoemd die in 2022 onderweg naar Europa verdronken, naamloos aanspoelden op de stranden of werden gevonden in de bossen. Op zondag vertelde Alke dat het aantal overleden vluchtelingen zo groot was dat er in die liturgische momenten niet om het uur namen werden gelezen, maar elk uur. Je wordt er stil van, als je dat hoort.

Namen lezen, kaarsen branden, de nacht door waken: op zichzelf genomen is het zonder nut. Je hebt er niets aan. En tegelijk bieden deze rituelen zoveel. Ik werd me daar in dit weekend opnieuw bewust van. In de Ruimtevieringen zoeken we ook altijd naar rituelen die helpen uit te drukken wat onzegbaar is en ik ben daar in de loop van de jaren steeds meer de kracht van gaan voelen. Mooi om te zien hoe velen in de Johanneskerk eraan bijdroegen om iets te doen tegen de machteloosheid die je kan voelen bij zulke grote aantallen slachtoffers, en steeds weer nieuwe berichten van omgeslagen boten en verdronken vluchtelingen. Namen lezen, kaarsen branden, waken: het helpt je om erbij te blijven, om niet weg te kijken.

Henriëtte Hoogenkamp

Op weg naar huis

Vandaag was ik bij de kerkdienst voor de afsluiting van de Nacht van de Vluchteling. Er is vannacht gelopen, georganiseerd door Amnesty International. Er zijn door veel mensen veel kilometers afgelegd, denkend aan al die mensen die noodgedwongen hun land hebben moeten verlaten. In gedachten ook aan allen die op de vlucht zijn omgekomen. Onderweg hebben er gesprekken plaatsgevonden of gingen mensen stil naast elkaar voort.

De Johanneskerk heeft haar deuren de afgelopen 24 uur opengesteld en ruimte gegeven aan wake en korte betekenisrijke bezinningsmomenten. Er klonken verhalen. Er werd muziek gemaakt. Er werd geluisterd. Ieder uur zijn namen genoemd van mensen waarvan bekend is dat ze op de vlucht zijn omgekomen. Veel mensen konden bij naam genoemd worden. Van veel mensen echter zijn de namen ons niet bekend. Mensen die naaste waren, vriendin, vriend, dochter, zoon, geliefde,

moeder, vader, broer, zus, buurman, buurvrouw, collega, kennis, voorbijganger.

Beklemmend was het aantal waarin al die voor ons onbekende namen toch een eigen plek vonden. Door het schip te noemen dat gezonken is, door de plek te noemen waar mensen gevonden zijn.

Om 12 uur vanmiddag klonken de laatste namen. En gingen wij weer uit elkaar. Ieder naar onze eigen plek. Thuis. Onderweg naar huis keek ik mensen die ik tegenkwam in het gezicht. Onwillekeurig glimlachte ik naar ze. Onbekenden, voorbijgangers, onderweg van de ene plek naar de andere. Het was een moment van elkaar even treffen in het voorbijgaan.

Marie Christien Overdulve

VREDESROGGE

Ongeveer anderhalf jaar geleden bood Geertrui Meinema vredesrogge aan om te zaaien. Ze had

dit meegenomen uit een kerk in Berlijn, en het idee was dat je door een zakje mee te nemen en dat thuis te zaaien, de vredesgedachte kon uitdragen. Ik weet niet precies wat rogge met vrede te maken heeft. Behalve dat als je je zwaard omsmelt tot ploegijzer, je niet makkelijk meer oorlog kan voeren. Maar misschien ook omdat als je rogge zaait en de geogste korrels weer uitdeelt, je bezig bent met een verbindende activiteit.

In ieder geval, ik heb het gezaaid, en het komt op. Het is alleen niet zo veel. Geertrui heeft ook gezaaid, en we spraken af de nieuwe korrels straks aan elkaar te geven, en misschien ook aan anderen die interesse hebben.

Ik vergat nog te zeggen, dat rogge heel mooi is om naar te kijken.

Laura van Rossum de Chatt

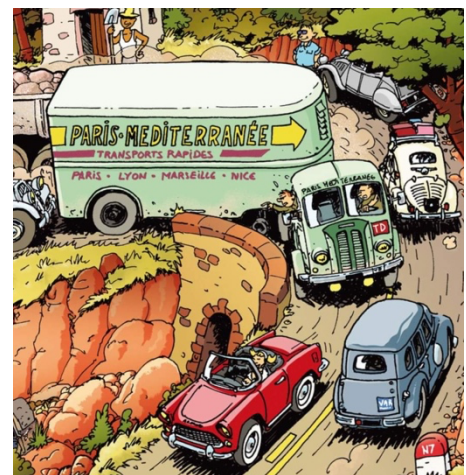

COLUMN: OUDERS

Mijn ouders hebben van elkaar gehouden op een bijzondere wijze. Omdat ze zeer verschillende persoonlijkheden hadden maar elkaar altijd wisten te vinden, te voelen, te zien. Zonder dat ze dat geweten hebben waren zij daarin een groots voorbeeld voor mij. Anders hadden mijn echtgenote en ik zeker niet ons vierde decennium in het huwelijk volgemaakt. Of dat altijd zo gaat met ouders en kinderen weet ik niet. Ik hoor wel eens dat kinderen van gescheiden ouders zelf ook vaak (sneller?) scheiden. Behalve de zichtbaar onverbreekelijke band die mijn ouders samen hadden gaven zij ons kinderen het gevoel van veiligheid en geborgenheid. Met name onder bijzondere omstandigheden. Stel je voor: een Volkswagen Kever midden jaren zestig.

Zomervakantie. Gezin met vader, moeder en vier kinderen. In de Kever met bagage. Imperiaal op het dak (dat wel). En de kleinste bij moeder op schoot voorin, zonder veiligheidsgordels..... Nu sta ik soms bij een oude Kever (eigenlijk VW 1301) en vraag mij lichtelijk onthutst af hoe dat kon. Maar wat ik me herinner is dat wij als kinderen heel erg weinig kleding bij ons hadden en verder slechts het hoogstnoodzakelijke. Want, begrijp me goed, de bagage bestond hoofdzakelijk uit een kampeeruitrusting. Er was geen geld voor een andere vorm van vakantie. Gezin op weg naar Zuid-Frankrijk. In een tijd dat Nederlanders elkaar op weg in Frankrijk nog groetten! Autoroutes bestonden niet. Uren sukkelen op tweebaanswegen achter camions wel. Want de Kever was zo zwaar beladen dat even vlot inhalen er niet inzat.

In de bergen in de eerste versnelling naar boven. Drie dagen, dan was daar de zee en het strand. Ongerept en puur. Rust en ruimte waar nu hotels, overvolle campings en entertainment hoogtij vieren. Wat u zegt, de tijdgeest. Die drie dagen reizen (terug ook weer) staan in mijn ziel gegrift als de veiligste en mooiste momenten van mijn leven. Want de tocht was vol ontberingen in een hete Kever, een superklein

zitplekje, spullen rondom maar ook dat fantastische gevoel. Ik zat achter mijn vader. Hij bestuurde de auto. Mijn moeder las de kaart maar later hoorde ik dat mijn vader de route vooraf uit zijn hoofd leerde zodat het altijd goed kwam. Die twee voorin gaven mij de zekerheid dat waar we ook gingen ik altijd veilig zou zijn. Motortje van de Kever iets te heet? Mijn vader wist raad. Honger? Mijn moeder had de foerage tas tussen de benen. Tijdloze momenten. Eigenlijk het ultieme zijn, in het nu. Geborgen, rust, vredig en veilig. Iets waar veel mensen tegenwoordig naar streven, leven in de dag. Niet die dodelijk vermoeiende gedachten over vroeger, toekomst en hoe alles moet, wat mensen van ons denken, wat we moeten doen om de aandacht te krijgen die we denken nodig te hebben. Mijn ouders gaven mij zen, zonder het te weten. Zij leven niet meer. Maar God geeft het mij ook. Nu.

Roland Loos

VAN DE REDACTIE

Het nummer daarna komt eind augustus uit en de sluitingsdatum valt op **11 augustus**.

Misschien maak je wat leuks mee deze zomer thuis of op vakantie. Bedenk dan of je er iets over kan schrijven voor de Johannesbrief!

Helaas waren er te weinig exemplaren beschikbaar van het juni nummer; excuses daarvoor. We hebben een nieuwe drukker en hopelijk gaat het nu goed.

Namens de redactie een mooie zomer toegewenst,
Alke Rosbergen, Trudy Leeuwendal en Laura van Rossum du Chattel

---

BERICHT VAN DE KUNSTCOMMISSIE

Met het oog op de komende vakantieperiode maken we u graag attent op de h3h biënnale Oosterhout van 3 juni t/m 16 juli 2023.
<https://www.h3hbiennale.nl/>

De kloosters van de Heilige Driehoek in het Noord-Brabantse Oosterhout vormen in 2023 voor de derde keer het bijzondere toneel voor een hedendaagse kunst biënnale van internationale allure. De h3h biënnale (voorheen Kunst in de Heilige Driehoek) draagt in 2023 Geloof als thema. Op uitnodiging van de curatoren Hendrik Driessen en Rebecca

Nelemans tonen 25 kunstenaars uit binnen- en buitenland nieuwe en bestaande werken, geïnspireerd door de unieke locatie en de rijke historische en spirituele tradities.

De curatoren hechten veel waarde aan de verbinding die een kunstenaar met zijn of haar werk weet aan te gaan met een specifieke locatie binnen het kloostergebied en het thema Geloof. De symbiose die ontstaat tussen het werk en de plek was leidend bij de keuze voor de kunstenaars. De kunstwerken die getoond zullen worden variëren van schilderijen, sculpturen, (geluids-)installaties, fotografie en video, tot monumentale ingrepen in het landschap.

namens de kunstcommissie
Frans van den Akker

FILOSOFIELEESGROEP

Filosofieleesgroep gaat Marli Huijer lezen.

Met enige regelmaat buigt een aantal belangstellenden zich over een filosofisch thema.

Het plan is om vanaf de zomer het laatste boek van Marli Huijer te gaan bespreken: De toekomst van het sterven.

Wellicht zullen we na het boek van Huijer verder filosoferen over Rik Torfs boek: Tijdgeest.

We komen altijd op een avond bij elkaar, van 20:00 - 22:00 uur. Eind juli zal er een datumprikker rondgaan om de eerste avonden in het seizoen 23/24 te kiezen.

Wie heeft zin om met ons mee te denken?
Meld je aan bij contactpersoon Dineke Spee, d.spee@hetnet.nl, tel 033 4801949, zo mogelijk vóór 20 juli.

VROUWENGROEP 60+

De volgende keer komt de groep bij elkaar op vrijdag 28 juli van 14.00 tot 16.00 uur. We gaan het hebben over "vasten", in de zin van: je ontzegt je iets wat je eigenlijk graag zou willen,

voor een "hoger doel". Intrigerend gespreksonderwerp.

De middag wordt gehouden bij Laura.

Voor informatie Laura van Rossum du Chattel dikkerhu@xs4all.nl

---

IN MEMORIAM: MEVROUW ROELOFS

Tankie Roelofs is geboren op 17 augustus 1926 en overleden op 24 mei 2023. Zij werd 96 jaar. Tankie Roelofs was VVP-lid en ook lid van de Bergkerk.

Tankie was 13 toen de oorlog uitbrak. Als tiener rolde zij de illegaliteit in. Zij vervoerde bonkaarten en kranten en hielp onderduikers. Ze was een van de vaste koeriersters van de contactpersoon van de Trouw-groep in de Krimpenerwaard. Ze haalde de kranten op, zo'n 1000 per keer, en bracht ze dan de Hollandse IJssel over. Soms met de pont, soms in een piepklein roeibootje. Ze is nooit opgepakt met de kranten, maar het was soms wel kantje boord.

In haar werkzame leven werkte ze als docent Nederlands. Ze kreeg vier dochters. Na haar pensionering ging ze theologie studeren, en les geven aan vluchtelingen.

Haar contactlid Corrie Hoekstra vertelt: Op 27 mei las ik onder de koffie het dagblad Trouw en op bladzijde 15 keek ik opeens verrast naar de prachtige foto van een fier rechtop zittende mevrouw Roelofs! Nooit geweten dat ik, als ik de Johannesbrief ging brengen, af en toe aan de praat raakte met een bekende verzetsvrouw. Want als ik haar trof waren haar eerste woorden altijd: "Oh, wat leuk, de Johannesbrief." Haar ogen twinkelden en een brede lach verscheen. En daarna volgde de opmerking dat ze zelf bij de Bergkerk hoorde, maar dat haar overleden man lid was geweest van de Johanneskerk. En als vanzelf ging het gesprek dan verder over geloof en opvoeding.

Ze vertelde dat haar opa Christelijk Gereformeerd was en haar vader Gereformeerd. Maar dat vond ze iets 'té', dus werd ze zelf 'volbloed', zoals ze het zelf verwoordde, Hervormd. En toen kwam haar man in haar leven en die was Vrijzinnig. Maar zij werd niet Vrijzinnig: dat was haar te ruim. Dus wisselden ze hun bezoeken aan de Bergkerk en de Johanneskerk af en ook de kinderen kregen beide geloofsverhalen mee. De verschillende visies in het geloof - ze vond de versnippering vreselijk jammer - brachten regelmatig 'knetterende discussies' aan tafel teweeg zo vertelde ze met een grote glimlach op haar lippen. Ze gaf aan dat dat knetteren wel logisch was want zij was Zeeuwse (niet koppig merkte ze erbij op) en haar man een echte Groninger. Regelmatig kwamen er predikanten uit de Johanneskerk mee-eten en ook dan waren er boeiende gesprekken over bijvoorbeeld de vraag of Jezus voor ieders zonde gestorven is. Belangrijk, zei ze, is je verdiepen in een onderwerp, er over nadenken en je de vraag stellen: Wat is waarheid? Dit alles vertelde ze met humor en liefde.

Dat grote hart merkte ik ook op in haar verhalen over het onderwijs; ze had o.a. lesgegeven aan een christelijke huishoudschool, maar de zorg over de 'meisjes' was voor haar net zo groot als de zorg over haar eigen dochters. Zowel haar uitnodigende houding bij mijn komen als de hartelijke groet als ik weer vertrok blijven bij me.

MUTATIES

Overleden:

mevr. T.L. Roelofs - Leppink

Rombout Stegink

Verhuisd: Willem Stronkhorst, binnen Nijkerk

Meer informatie via jan.r.nienhuis@gmail.com."

VASTE ADRESSEN

KERKGEBOUW: JOHANNESKERK

Westsingel 30, 3811 BB Amersfoort (tussen Gemeentehuis en St. Jorisplein).

Per bus: halte Stadsring of Varkensmarkt.

Beheercoördinator: J. Nienhuis

Website: www.johanneskerk.nl

Beheer website: K. Meinema

PASTORAAT

Bij dringende pastorale zaken graag contact opnemen met dhr. K. Meinema

JEUGD- EN JONGERENWERK

Supertwien: (vacature)

Coördinatie Esther van der Steeg

Kinderkring: Mw. D. Berendsen

ORGANISTEN

Dhr. H. van Haften, Dhr. W. Jonkers en Mw. A. van Eldik

PENNINGMEESTERS

KERKENRADEN

Doopsgezind

Mw. P.M. de Jong-van de Gevel,

IBAN: NL80 INGB 0000 156 108

t.n.v. 'Penningmeester Doopsg. Gemeente Amersfoort'

Remonstrant

Mw. K.J. van Dijk,

IBAN: NL12 INGB 0000 122 800, t.n.v. 'Penn.

Remonstrantse Gemeente Amersfoort'.

Vrijzinnig Protestant

Dhr. R. loos

IBAN NL 46 INGB 0000 324045 t.n.v. Vereni-ging

Vrijzinnig Hervormden te Amersfoort,

IBAN NL 59 INGB 0008 0870 12 t.n.v. Protes-tantse

Wijkgemeente van Bijz. Aard te Amersfoort

Stichting Financiële Samenwerking

DoReVP

Dhr. J. Nienhuis

IBAN: NL54 ABNA 0432 092 587

t.n.v. 'Stg Financiële Samenwerking'

DIACONIE

Contactpersonen

Mw. J. Maris

Mw. D. Spee

Penningmeester

Dhr. D.K.J. Tommel

Rekeningnummer: NL11 INGB 0000 131451 t.n.v.

'Diaconie van de Dorejo gemeente te Amersfoort'

LEDENADMINISTRATIE

Dhr. J. Nienhuis

AUTODIENST

Coördinator: dhr. R. Meijer

Graag aanmelden vóór vrijdagavond voorafgaand aan de dienst.

REDACTIE JOHANNESBRIEF

Mw. A. Rosbergen

Mw. L. van Rossum du Chattel

Mw. T. Leeuwendal

Dhr. F. van den Akker

INLEVEREN KOPIJ

Inleverdatum volgend nummer 11 augustus

Graag in een Word-bestand, per e-mail aan johannesbrief@johanneskerk.nl.

Afbeeldingen (foto's, illustraties) graag als apart bestand aanleveren.

Ophalen is donderdag 24 augustus en de Johannesbrief verschijnt op 27 augustus.

SECRETARIAAT KERKENRAAD

Mw L. van Rossum du Chattel

KERKDIENSTEN

---

2 juli dhr. Wouter Stronckhorst, Nijkerk
Wouter was de eerste stagiaire van Alke bij ons.
Hij is nu geestelijk verzorger.
Organist Alice van Eldik

9 juli ds. Wytske Dijkstra, Zeist
Emeritus predikant. Bekend in Remonstrantse en
Doopsgezinde kringen.
Organist Wybren Jonkers

16 juli mevr. Renske van Berkel
Organist Alice van Eldik

23 juli ds. Alke Liebich
organist Hans van Haaften
30 juli ds. Alke Liebich
Organist Alice van Eldik

6 aug. dhr. Harm Dane
organist Hans van Haaften

13 aug. ds. Alke Liebich
Organist Wybren Jonkers

20 aug. ds. Madelief Brok, Bilthoven
Inmiddels een bekende gastpredikante. Is
inspirator bij de Woudkapel in Bilthoven.
Organist Alice van Eldik

27 aug. ds. Alke Liebich
organist Hans van Haaften

drukwerk

Aan de heer / mevrouw
